

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Yearly)

प्रश्नपत्र-५

गुणाः - १००

विषयः - पुराणेतिहासः

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - २२-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - मत्स्यपुराण, पुराणवाङ्मयेतिहासः

मत्स्यपुराणे प्रश्नाः

प्रश्नः -१ त्रयाणां श्लोकानां सान्वयप्रसङ्गं भावार्थो लेख्यः । १५

(१) न जातु कामः कामानामुपभोगेन शाम्यति ।

हविषा कृष्णवर्त्मनं भूय एवाभि वर्धते ॥

(२) नास्तीदृशं संवननं त्रिषु लोकेषु किञ्चन ।

यथा मैत्रीव लोकेषु दानं च मधुरा च वाक् ॥

(३) प्रभुरग्निः प्रतपने भूमिरावपने प्रभुः ।

प्रभुः सूर्यः प्रकाशाच्चसतां याभ्यागतः प्रभुः ॥

(४) मातापित्रोर्वचनकृक्षितः पश्यश्चयः स्युतः ।

सुपुत्रः पुत्रवर्धश्च वर्तते मातृपितृषु ॥

(५) अक्रोधनः क्रोधनेभ्यो विशिष्टः तथा तितिक्षुरतितिक्षाविशिष्टः ।

अमानुषेभ्यः मानुषश्च प्रधनो विधांस्तथैवा विदुषः प्रधानः ॥

प्रश्नः -२ यथेच्छं द्वयोः विस्तारेणोत्तरं लिखत । १५

(१) चतुराश्रमाः के ? तेषां कर्तव्यानि यथाग्रन्थं लिखत ।

(२) भगवतः कृष्णस्य बाललीलाः विस्तारेण लिखत ।

(३) देवयानीकचयोः परस्परं शायकथां यथाग्रन्थं लिखत ।

प्रश्नः -३ केषाञ्चन चतुर्णां पात्राणां परिचयो यच्छत । २०

(१) परशुरामः ।

(२) च्यवनमुनिः ।

(३) शुकाचार्यः ।

(४) ययातिः ।

(५) शर्मिष्ठा ।

(६) देवयानी ।

पुराणवाङ्मयेतिहासे प्रश्नाः

प्रश्नः -४ कयोश्चित् द्वयोरुत्तरं दीयताम् । २०

(१) पुराणानि कति ? तेषां संख्यानि विलिख्य श्लोकसंख्या लिखत ।

(२) पुराणमहापुराणयोः लक्षणपुरस्सरं विवेचनं कुरुत ।

(३) “यत्र भारते तत्र कुत्रापि” इति विस्तारेण व्याख्यायताम् ।

प्रश्नः -५ अधोलिखितासु चतस्रः टिपण्यः लेख्याः । २०

(१) श्रीमद्भागवतम् ।

(२) पद्मपुराणम् ।

(३) मत्स्यपुराणम् ।

(४) विष्णुपुराणम् ।

(५) स्कन्धपुराणम् ।

(६) भविष्यपुराणम् ।

प्रश्नः -६ कृष्णद्वैपायनस्य परिचयो विस्तारेण लिखत । १०

अथवा

“व्यासोच्छिष्टं जगत्सर्वम्” इति व्याख्यायताम् ।